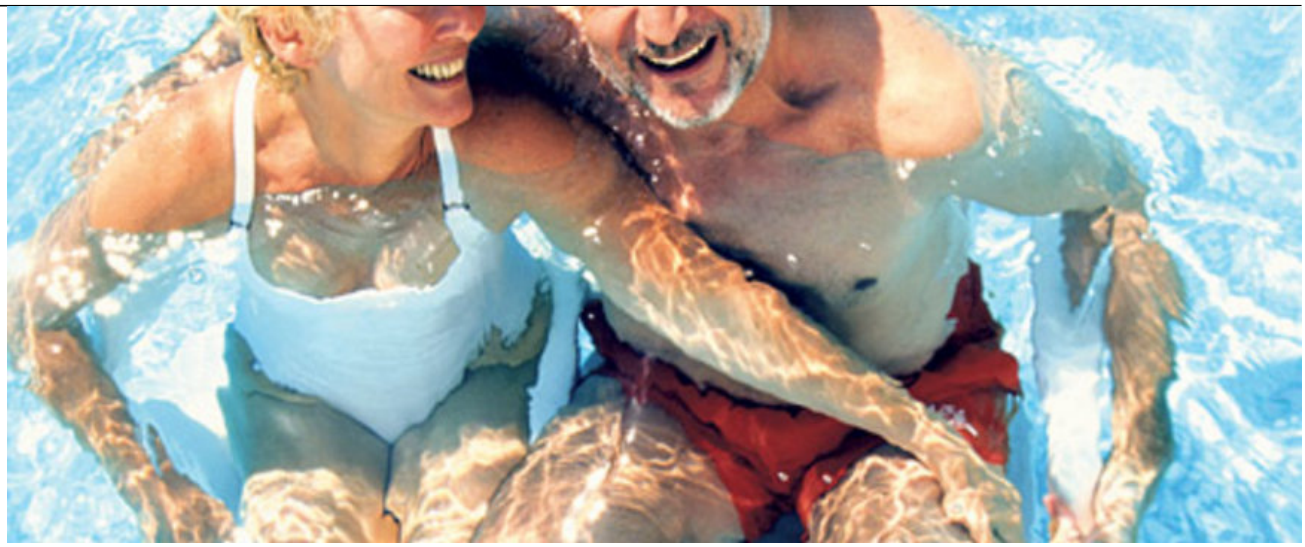

A leggazdagabb patika

2009 június 28. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

A Fert?-Hanság Nemzeti Park vidéke ideális pihen?hely. Legyen szó kerékpározásról, vízi túráról vagy fürd?kúráról. Balf gyógyvize a római id?kt?l ismert, Szent József kápolnájában az 1779-ben festett freskó is fürd?jelenetet ábrázol. De a környéken nem ez az egyetlen gyógyhely.

Az utóbbi évtizedekben a hegyk?i és pet?házi termálfürd?kr?l is kiderült: gyógyításra alkalmasak.

A természet gyógyszertára a leggazdagabb patika - tartja a mondás. Nem állítjuk, hogy épp Sopron környékén született, de ett?l még különösen igaz e tájra, amely gyógyfüvekben és gyógyvizekben egyaránt gazdag, s amely egyedülálló növény- és állatvilággal fogadja az erre járót.

Az egykori mocsár és lápvilág helyén a mai, nádasokban gazdag sztyepptavon remek kajak- és kenutúrák tehet?k. Akadnak kiköt?k, ahonnét elektromos meghajtású, csendes, környezetbarát hajókkal juthatunk a nyílt vízre, és a vitorlázók, szörfösök számára is szabad a pálya. Fürdésre viszonylag kevés öböl alkalmas, de a Fert? tó magyar oldalán azért Fert?rákosnál úszni is tudunk. Ha homokos öblökben nem is b?velkedik a tó, a 2001 óta az UNESCO világörökség részét képez? Fert?-Hanság Nemzeti Park sok egyebet kínál.

Lehet például nagyokat kerékpározni. A drótszamarak számára kiépített út jószerivel vízszintes, és kevés kivételt?l eltekintve autómentes. Sajnos épp a hazai, kisebb szakasz az, amely többször is egybeesik valamelyik alacsonyabb rend? autóúttal.

A teljes, Ausztrián is átvezet? körút 137 km-es, ezt általában két nap alatt teszik meg a szervezett túrán kerekez?k, de szerényebb kirándulások is tehet?k. Például a Fert?széplak - Illmitz - (másik úton vissza) Fert?d - Sarród - Nagycenk - Fert?rákos etap tisztességes egynapi, 70 km-es adag.

A kerékpárutak mellett felállított táblák jól jelzik a távolságokat, és általában egy-két boros pincéhez is le lehet térni (a Balf - Fert?rákos szakaszon például a Fényes látványpincéhez). Természetesen a panziók, vendéglátóhelyek zöme kerékpárbarát, s aki nem visz saját bringát, akár ingyen is kaphat, ha olyan helyen száll meg (de legalább is bérelhet). Akit érdekelnek a részletek, az böngészhet a www.bringaut.hu keres?jében, megnézheti a z?rösebb elágazásokat fényképen, s akár kerékpáros társakra is lelhet. Ugyancsak jó tájékozódást nyújtanak a Pro Kultúra Sopron Kft. Turisztikai központ és Tourinform-iroda ingyenes kiadványai. Hogy egy ilyet megkaparintsunk, nem kell feltétlenül Sopronig menni, a látványosságoknál - mint a Fert?rákosi k?fejt?, a Mithras-barlang, vagy a Széchenyi- és az Esterházy-kastély - ugyancsak elérhet?k ezek a brossúrák. Az internetes letöltésük sem bonyolult. A határátlépéshez elég, ha személyi igazolvány van nálunk, kerékpárral vagy gyalog külön átkel?ket használhatunk.

A két kerék helyett persze maradhatunk a túrabakancsnál. A Soproni-hegységben tiszta, jó leveg?n nagyokat barangolhatunk Brennbergbánya felé, vagy Ágfalvára, a szelídgesztenyésekhez, de mehetünk a kelta múltat ?rz? Várhelyre, avagy az Ördög-árokba is. A „Magyar Alpokalja" viszonylag gazdag tanösvényekben. A 6 km-es Ciklámen és a 2.5 km-es Károly-kilátó túra a soproni Állami Szanatóriumtól indul, a 3.5 km-es Gyöngyvirág tanösvény pedig a Tómalomnál kezd?dik, bár a kiindulópontot - ott jártunkkor - sehogy sem sikerült fellelni.

A Tómalom amúgy kedvelt horgászhely és fürdésre is kiváló, a nagyközönség a jó id? beköszöntével, az idén május 1-jét?l múlathatja itt az id?t. Aki még nem járt itt, az kerítéssel körbevett, zárt strandra készüljön, olcsó belép?díjjal, öltöz?kkel, bérelhet? vízi járgányokkal, napozóstégekkel és erd?zúgással.

A fürd? története az 1500-as évekt?l ismert, amikor az akkori városbíró és polgármester, Herb Kristóf malmot építtetett. A következ? évszázadokban számos tulajdonosa volt a tónak, amelyet fürd?ként is folyamatosan használtak. A strandfürd?, a szállóval és vendégl?vel 1920 és 1922 között épült, s hamar kib?vítették egy cölöpökön álló kabinsorral és egy igen hosszú, U alakú deszkamólóval, amelyen a tó legmélyebb pontja fölött körülbelül 4 méter magas ugrótorony is volt. A népszer? üdül?helyet a II. világháborúban lebombázták, a malomba pedig egy szovjet alakulat költözött, az épület hamarosan leamortizálódott. A fürd?t viszont újjáépítették, és ha nem is olyan, mint a korabeli fényképeken, van egyfajta ódon bája.

A Tómalom vízének h?foka nyáron kellemesen h?vös, a min?ségét rendszeresen ellen?rzik, ami pedig a látványt illeti: a vízfelület szép tiszta, a szélén nádas és pár tavirózsa található. A tavat 2002 óta a Sopron és Környéke Víz- és Csatornam? ZRt. (www.sopviz.hu) üzemelteti. Tavaly készült el az új gyermekmedence, felújították a vizesblokkokat és ívó-kutakat is telepítettek.

Aki melegebb vizekre vágyik, az 3 gyógyvíz közül választhat a környéken. A legrégebbi, s hazánk egyik leghíresebbike, a közigazgatásilag Sopronhoz tartozó Balfi Gyógyfürd?. Az újak között pedig ott a hegyk?i Sá-Ra Termálfürd? és a Pet?házi strand. Az utóbbit évekig a nagy múltú helyi cukorgyár üzemeltette, aztán még miel?tt az bezárt volna, veszélybe került a termálfürd? is. Három éve nem is tudtak kinyitni, és 2007-ben is csak 20 ezer látogatójuk volt. De az idén újra gondozott a gyep, és bár kiírva nincs, de a helyi lakosoktól származó hír szerint május 29-ét?l kinyit a pénztár. A 30 ezer négyzetméteres, árnyékos parkban egy-egy gyermek- és úszómedence,

illetve a bejáratnál lév? tájékoztató tanúsága szerint 2004-ben gyógyvízzé min?sített termálmedence található. A vizet egyébként 1970-ben találták - olaj helyett. Az akkori próbafúrás 1348 méterr?l, percenként 950 liter vízhozamú, 45 Celsius fokos, ásványokban gazdag termálvizet hozott a felszínre. A nátrium-hidrokarbonátos, metakovasavas víz els?sorban a mozgásszervi betegségek gyógyítására alkalmas, de jót tesz minden megfáradt csíp?- és térdizületnek.

Más m?faj, már csak folyamatos nyitva tartás miatt is, Hegyk?, ahová nem kell a közönséget csalogatni. A 2000 óta a hosszú távú bérl?k vezetéknevéb?l alkotott mozaikszó okán Sá-Ra névre keresztelt termálfürd? éves szinten rendre úgy 150 ezer vendéggel számol. Köztük nagyon sok az osztrák és a német, különösen, amióta gyógyászati szolgáltatásokat is nyújtanak.

Április végén a közös bejárat jobb oldalán, a kemping részben már több tucatnyi lakókocsit láttunk parkolni. A legjobb kombináció amúgy itt megszállni. Ez esetben se a küls? (tetszet?s, árnyas) gépkocsi parkoló napidíját nem kell megfizetni, se külön fürd?jegyet nem kell venni. Az itt lakók, illetve a fürd? területén lév? apartmanban, vagy panzióban megszállók, bármikor élvezhetik a kénes gyógyvizes medencéket, vagy a csapvízzel higított, h?sebb fürd?ket. Az egész évben nyitva tartó termálstrand - ahogy a napi látogatók száma és a leveg? h?mérséklete n? - sorra nyitja ki a szabadtéri medencéit, így lesz a három télen is használható medencéb?l a f?idényre hét. Tavasszal és ?sszel a legtöbben persze a gyógyvizes ül?medencében vannak, az eredetileg 58 Celsius fokos termálvizet még h?teni is kell. (Régebben a közeli kertészet is innét kapta a h?t.) A leghasznosabb mellett a legszebb a két éve épített, világos, legyez? alakú wellness medence. Az idei újdonság, az ovis úszásoktatás is ebben a 30-32 Celsius fokú vízben zajlik. A gyógyvíz alkotórészeir?l mg/liter szinten a www.saratermal.hu oldalon tájékozódhatunk, de nagy vonalakban elmondható, hogy nátrium-kloridos, alkáli-hidrogénkarbonátos, némileg kemény, fluoridos, kénes és jodidos, s mint ilyen, számos megbetegedésre, s?t megel?zésre is jó. Többek között segít az immunrendszert meger?síteni, és oldja a sportolás, a túlzott izommunka megterhel? hatását. A fürd?be - bár vadonatúj fa játszóteret kapott, és a wellnessben akad néhány nyakzuhany - nem terveznek csúszdát vagy más, hangos, másutt népszer? élményelemeket. Szeretnék meg?rizni a nyugodt, pihentet?, gyógyító jelleget.

Írásunk végére hagytuk, ahogy a különlegességet illik, a Balfi Gyógyfürd?t. A soproni Állami Szanatóriumhoz tartozó létesítményt beutaló nélkül, megel?zésre, kondicionálásra, pihenésre is használja a lakosság. A hatalmas parkban több épület található, így a Gyógyfürd?kórház (beutaltaknak, az ország valamennyi részér?l; a várólistákról a cég honlapján, a www.sopronszanat.hu oldalon tájékozódhatunk), a fürd? és a Gyógy-Kastélyszálló. Az utóbbi 3 csillagos, családias, tekintélyes törzsvendég-körrel. „A vendégeink fele általában pihenni, regenerálódni jön - mondta Havasné Lukács Edina értékesítési csoportvezet? - de van köztük olyan, aki nagyon beteg, és nem tudja kivárni a sorát a szanatóriumban, vagy az utókezeléséhez ajánlott a két-három hetes gyógyvizes kúra."

A 23 szobás, stílbútorokkal berendezett szálloda vendégköre 95 százalékban magyar. A fürd?zésen kívül népszer?ek az ingyenes kerékpárok, a biliárd terem és a gyalogtúrák.

A háztól két ösvényen túrabakancsban is neki lehet vágni a tájnak. De kellemesen el lehet tölteni az id?t a bels? udvaron olvasgatva, napozgatva, vagy a múltidéz? vitrineket böngészve. És aki itt lakik, nem hagyhatja ki az ívó kúrát sem. A zárt folyosón a fürd?medencék felé félúton található csinos ivókútból bárki, bármilyen mennyiséget szabadon feltankolhat (persze célszer? szakorvossal megtárgyalni, az adott gyógyvízb?l mennyit érdemes fogyasztani). A település lakói körében népszer? ez a kút, miként a Fert?rákos felé es? faluvégen lév? szabadtéri ivókút is. A Balfi Ásványvíz palackozója el?tti, Zsolnay kerámiával burkolt, pagodás kút tavaly szeptemberben készült el, s azóta igencsak látogatott. Amikor arra jártunk, több középkorú pár töltögette palackjait, de motorral befutott az ifjúság is, a fiatalemberek hátizsákjából ugyancsak el?került pár megtöltésre váró flakon. A h?vös, 11-13 Celsius fokos vizet kipróbáltuk, nem különösebben szagos, inkább csak fogyasztás közben érezhet? a kénes záptojás íz és illat. A szabadon csordogáló kút vize ezen kívül igen gazdag lítiumban, kalciumban és magnéziumban, s alapból alkáli-hidrogénkarbonátos. Hatása igen összetett, segíti a gyomorm?ködést, a csontépítést, a sejtek regenerálódását, valamint az idegrendszeri stabilitás meg?rzését.

Balf történelmileg azonban els?sorban, mint gyógyfürd? híresült el. A rómaiak által is ismert forrásokra 1560-ban emelték az els? fürd?házat és izzasztófürd?t, s 1588-ban már 8 fürd?épület volt a területen. 1931-ben az els? magyar nyelv? balneológiai kiadvány is err?l a fürd?r?l készült, Scholtz Jeremiás tollából. Akkoriban 14 fürd?kamra és közel ennyi vendégszoba volt a házban. A fürd? a 18. század második felében új köntöst kapott és 1773-ra felépült a szomszédos fürd?kápolna is, amelybe pár évvel kés?bb a neves Dorffmaister István különleges, fürd?jelenetet ábrázoló mennyezetfreskót festett „Krisztus betegeket gyógyít" címmel. A kápolna jó állapotban van,

eltekintve, hogy kissé vizesedik - de ezt épp orvosolni igyekeznek. A falon az új, és talán legjelent?sebb fürd?tulajdonos, Dr. Wosinski István ezredorvos márványtáblán hirdeti, hogy ? és neje 1913 júniusában vette tulajdonba a fürd?t Sopron városától és ett?l kezdve ? és örökösei örökké gondoskodnak majd róla. S bár 10 gyerekét mind felsorolja, az örökkévalóságot nem sikerült a családnak megvalósítania, a család nagyobbik ága Németországba került - a f?n?vér, Németh Istvánné szerint - már csak kúráltatni jártak vissza a 70-es években. Egyébként Magdika számos titok tudója, s mint kiderült, a kastélyszálló bútorzatától a fürd? gyógy-részlegén lév? kezel?ágyakig sok minden beszerzéshez volt ötlete (utóbbiak jó részét ingyen szerezték a külföldi Jószolgálattól).

Az ? körbevezetése alatt sok apróságra fény derült. Például, hogy a gyógymedencébe egyszerre csak húszan tartózkodhatnak, a fürd?sapka használata kötelez?, s az id?pontokra a diszpécsernél kell feliratkozni. A forrásoknál 28 Celsius fokos kénes alkálikus vizet 34-35 fokosra melegítetten engedik az 1975-ben épített gyógymedencébe. S mivel minden vendég után 1 köbméter vizet pótolnak, a teljes vízmennyiség naponta úgy háromszor lecserél?dik. Az átlagos beutalt, aki reggel hétkor elkezdi valamelyik kezeléssel jó, ha délre végez, az ötperces szünetek csak arra elegend?ek, hogy az egyik „állomásról" a másikra slattyogjon az illet?. A kezelések tekintélyes része ma már közismert a wellness ágazatban is, ilyen például a tangentor, a Kneipp taposókád, vagy az aromás kádfürd?. Utóbbiakba gyógyvizet engednek, s?t, akinek javallott, az szénsavat is kaphat még hozzá. E részleget 2004-ben alakították át, akkor került ide a jacuzzi (ez nem gyógyvizes), és megújultak a kádak is. Az itteni Trautwein termékek bármelyik luxuszálló wellness részlegén megállnák a helyüket. „Sajnos a magyarok még kissé idegenkednek a mezítlábas taposókádtól - magyarázta a f?n?vér az üres medencét látva - pedig Kneipp doktor találmánya több, mint száz éve bizonyítottan hatásos a keringésre és a kedélyállapotra. Ugyancsak kevesen használják, igaz, ez sem TB-támogatott, a hideg-melegvizes értorna-kádakat." Kár. Mert az amúgy 350 Ft-os, alkalmanként negyedórás kezelés rendkívül hatásos.

A fürd?ben a már említetteken kívül számos kezelés kapható. Az országos szinten is kiemelked?en nagy és jól felszerelt tornateremben 8 gyógytornászt és közmunkára érkezett állásnélkülieket is alkalmaznak, betanítanak. Ezen kívül végeznek a házban csontritkulás mérést, gépi és kézi masszázst, paraffin pakolást, és számos villanyos kezelést.

A ház természetesen nyitott a nagyközönség számára is. Utóbbiak els?sorban a svédek által épített, feszített víztükr? fedett úszómedencét használják. A partján napozóágyak is vannak, s ha jó az id?, akkor a szabadba is ki lehet feküdni.

Érdemes még szólni a hangulatról és a tisztaságról. Az utóbbi egy gyógyhelyen alapkövetelmény, de ett?l még jó látni. A légkör pedig - bár értelemszer?en több betegbe, nehezen mozgó emberbe botlik az ember a fürd? területén - kedves, mosolygós, integet?s. A személyzeti pihen?k falán itt is, ott is kis mondásokat, bölcseleteket láttunk kitacepaózva, mint például Dale Carnegie A mosoly értéke cím? szösszenete.

Búcsúzóul Magdi f?n?vért?l egy halom papirost kaptunk, történészek, m?kedvel?k gy?jtését Balfról. Akadt köztük 1566-ban írt levél, amelyben néhai tekintetes és nagyságos Nádasdy Tamás nádor úr özvegye kéri Sopron tanácsát, hogy engedjék meg neki, hogy Balfon fürd?kúrát vegyen, és volt olyan irat is, amely a vizek és források összetételét elemzi a különböz? történelmi korokban. A nekünk legjobban tetsz? dokumentumot ezennel mi is közhírré tesszük.

Szolgálati Utasítás Mária Terézia idején

1. A vendégeket barátságosan kell fogadni és teljes tisztelettel kiszolgálni.

2. Tilos a berúgás, nehogy gorombák legyenek részegségükben.

3. A kád használat után kimosandó. Ne legyen a fürd? se túlságosan meleg, se hideg. A kádban ül? vendégr?l nem szabad megfeledkezni: aki sokáig üdül a vízben, nyugodtan és udvariasan figyelmeztetni kell, hogy ártalmára lesz a sok a jóból.

4. Vigyázni kell rá, hogy valaki rá ne gyújtson a kádban.

5. Mindenki teljesítse azt, amit orvosa rárótt; akinek izzadnia kell, izzadjon!

6. Kád és kazán este rendbe hozandó.

7. A f?t? korán keljen, f?tsön s ámbár kötelessége, hogy lehet?leg nagy tüzet rakjon, maga nem gyújthat rá.

8. A fürd? személyzetnek nincs kimen?je.

9. Záróra este 10-kor, hogy más szórakozás híján a csendet élvezhessék a vendégek.

10. Tilos a személyzetnek gyanus elemeket fogadni a fürd?n.

A rendes kád 6 krajcár. Külön fürd?kamra elöl 12, hátul 9 krajcár. Érvágás 6 krajcár. Vendégfogadói szobaár napi 10 krajcár.

Morvai Katalin, hetivalasz.hu

Ajánló